

Sygn. akt: VU 1885/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania Władysława Kordylewicza

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 17 października 2012 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 17 października 2012 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy W. K. prawo do emerytury od dnia 01 października 2012 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 października 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy W. K. prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony udowodnił jedynie 3 miesiące i 23 dni okresu pracy w warunkach szczególnych wobec wymaganych 15 lat.

Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w:

- (...) Przedsiębiorstwie (...) od 01 stycznia 1974r. do 31 sierpnia 1987r. na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31 sierpnia 1987r., ponieważ charakter pracy nie został określony zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. oraz stanowisko pracy nie jest zgodne z powołanymi przepisami branżowymi,

- (...) Przedsiębiorstwie (...) od 01 września 1987r. do 31 grudnia 1998r. na podstawie świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 20 listopada 2002r., ponieważ nie powołano się i nie określono charakteru pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1982r..

Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca W. K., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu podał, że w spornych okresach wykonywał prace w warunkach szczególnych, co potwierdzają przedłożone do ZUS świadectwa pracy i zaświadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie, ZUS wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. K. urodził się (...)Na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 26 lat, 6 miesięcy i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE i nie pozostaje w stosunku pracy, który rozwiązał w dniu 31 sierpnia 2002r.

Dowód: akta ZUS t. II – świadectwo pracy z dnia 02 września 2002r. k. 25-26.

Wnioskodawca od 05 grudnia 1972r. do 31 sierpnia 1987r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L.. W okresie spornym, tj. od 01 stycznia 1974r. do 31 sierpnia 1987r. zajmował stanowisko ładowacza nieczystości i zajmował się wywozem nieczystości stałych i płynnych. Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód: akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L..

W okresie od 01 września 1987r. do 31 grudnia 1998r. W. K. był zatrudniony w (...)Przedsiębiorstwie (...)na stanowisku palacza centralnego ogrzewania. W okresie tym wnioskodawca pracował w kotłowni lokalnej Ś.. Do jego obowiązków należało m.in.: uruchamianie i wyłączanie kotłów w zależności od potrzeb cieplnych, utrzymanie właściwych parametrów pracy, prowadzenie prawidłowego procesu spalania w kotle. Prace te ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód: akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...)Przedsiębiorstwie (...)w L..

W dniu 01 października 2012r. W. K. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Decyzją z dnia 17 października 2012r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.odmówił wnioskodawcy W. K. prawa do świadczenia.

Dowód: akta ZUS t. II - wniosek o emeryturę k. 1-4; decyzja ZUS z dnia 17 października 2012r. k. 20.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. K. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2., tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do treści przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje

prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983 r., Nr. 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

Bezspornie, wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999r. posiadał wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Na dzień złożenia wniosku o emeryturę nie przystąpił do OFE i nie pozostawał w stosunku pracy.

W rozpoznawanej sprawie, sporna była kwestia, czy wnioskodawca udowodnił wymagany 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczony nie spełnił powyższego warunku, w związku z czym, nie nabył prawa do wcześniejszej emerytury.

Wnioskodawca natomiast podnosił, że w spornych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych, w związku z czym, domagał się przyznania prawa do świadczenia.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie, Sąd uznał za pracę w warunkach szczególnych okres zatrudnienia wnioskodawcy od 01 lipca 1974r. do 31 sierpnia 1987r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L.. Z akt osobowych ubezpieczonego dotyczących spornego okresu, w szczególności z licznych angaży i dokumentów dotyczących przyjęcia wnioskodawcy do pracy, jednoznacznie bowiem wynika, że w omawianym okresie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace określone w wykazie A, dziale IX, pod poz. 3 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r., tj. prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych.

Za pracę w warunkach szczególnych uznać należało także okres zatrudnienia wnioskodawcy od 01 września 1987r. do 31 grudnia 1998r. w (...)Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku palacza centralnego ogrzewania. Także i w tym przypadku dokumentacja znajdująca się w aktach osobowych dotyczących spornego okresu, w postaci w szczególności umowy o pracę, angaży i zakresu czynności pozwala na uznanie, iż w okresie tym wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych określone w wykazie A, dziale XIV, pod poz. 1 powołanego rozporządzenia (prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego). Jednocześnie, zauważyć należy, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami, warunek dotyczący posiadanego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych uważa się za spełniony gdy ubezpieczony wykaże wymagany staż na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. na dzień 01 stycznia 1999r. W tym stanie rzeczy badaniu podlegał okres zatrudnienia wnioskodawcy do 31 grudnia 1998r.

Mając na uwadze powyższe, uznać należało, że ubezpieczony W. K. wykazał wymagany 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Tym samym, mając na uwadze, iż spełnienie przez niego pozostałych przesłanek było bezsporne, Sąd w punkcie I wyroku, na podstawie art. 477 [14] § 2 kodeksu postępowania cywilnego, zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.z dnia 17 października 2012r. znak: (...)w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy W. K. prawo do emerytury od dnia 25 stycznia 2012r. Świadczenie zostało uprzyznane od dnia 01 października 2012r. (data złożenia wniosku o emeryturę).

W punkcie II wyroku, Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi , że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żądanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Zważyć przy tym należy, iż dokumenty przedstawione organowi rentowemu przez wnioskodawcę zawierały nieprawidłowości w określeniu stanowisk pracy zajmowanych przez niego w spornych okresach. Dopiero zatem, w wyniku analizy dokumentacji zawartej w aktach osobowych W. K., dotyczących spornych okresów zatrudnienia, możliwe było dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez skarżącego w spornych okresach zatrudnienia i zakwalifikowania tych prac według obowiązującego wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Reasumując, Sąd uznał, iż - wydając decyzję w dniu 17 października 2012r. - organ rentowy w postępowaniu administracyjnym nie naruszył przepisów i zasad tego postępowania. Tym samym, ZUS nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd orzekł jak w punkcie II wyroku.